

Ålands Emigrantinstitut

presenterar

Riksarkivets utställning

*”Storfurstendömet Finlands framtida välgång
– Lantdagen 1863–1864”*

Museiverkets bildsamlingar, fotograf Markku Haverinen

***Utställning om den lantdag
som grundlade den finländska parlamentarismen***

Vernissage

den 6.7 kl. 18-20 på Mariehamns stadsbibliotek.

Forskare **Pertti Hakala**, Riksarkivet
föreläser **onsdagen den 15.7 kl. 18** om utställningen
på Mariehamns stadsbibliotek.

Välkomna!

Utställningen ”Storfurstendömet Finlands framtida välgång – Lantdagen 1863–1864”

i Riksarkivet

visades för allmänheten 6.11.2013-15.4.2014. Den belyser mångsidigt hur den finländska parlamentarismen tog sina första steg på 1860-talet inom ramen för en moderniseringsprocess som förvandlade det autonoma storfurstendömet Finland till ett industrisamhälle.

Den svenska traditionens betydelse

framhävs genom en rad dokument som påminner om att de finländska bönderna sedan medeltiden varit företrädare på de svenska riksdagarna.

Resolutioner av drottning Christina

på allmogens besvär från 1650-talet kan beskådas, liksom Gustaf III:s regeringsform, som förblev i kraft under hela autonomins tid. Ryske kejsaren Alexander I bekräftade dessa lagar i sin utställda regentförsäkran i Borgå.

Behov av reformer låg bakom lantdagen

Kejsar Alexander II:s reformsträvanden efter det för Ryssland katastrofala Krimkriget gällde även Finland, där de inte kunde genomföras utan nya skatteintäkter, vilka i huvudsak skulle beviljas av landets ständer dvs. lantdagen.

Utställningen belyser

vägen från kartläggning av reformbehoven i slutet av 1850-talet, via det s.k. Januariutskottet, till det kejsarliga beslutet i juni 1863 att sammankalla lantdagen, efter val av företrädare för de fyra stånden (adel, präster, borgare och bönder).

Lantdagsmännen gjorde viktiga beslut

Lantdagen i Helsingfors öppnades av kejsar Alexander II, med pompa och ståt. Flera illustrationer och föremål återgav något av denna ståt som måste ha framstått som bländande för dåtida finländare. En replik av Aurora Karamzins balklänning hörde till de utställda föremålen, liksom kejsarens tronstol och alla fyra talmäns porträtt.

Ständerna sammanträdde på Riddarhuset

som blivit färdigt i slutet av 1862. Arkitekten G.Th. Chiewitz ritningar kan beskådas, liksom ett flertal handlingar i anslutning till de frågor som behandlades på lantdagen. Lantdagsmännen fattade beslut bl.a. om införande av kommunalförvaltning på landsbygden, erkännande av ogifta kvinnors myndighet samt avskaffande av förhandscensuren, ståndsprivilegierna och husbehovsbränningen.

Utställningen ”Storfurstendömet Finlands framtida välgång – Lantdagen 1863–1864” producerades av Riksarkivet för riksdagen inom ramen för firandet av 150 år av regelbunden parlamentsverksamhet.

En webbutställning om lantdagen 1863 – 1864

och lantdagsmännen avsedd för skolor och andra undervisningsanstalter öppnades 5.11.2013 på adressen: <http://www.nuorteneduskunta.fi/sv/1863>

Riksarkivet:

överinspektör **Christina Forssell**, Riksarkivet, tel. 029 533 7011
forskare **Pertti Hakala**, Riksarkivet, tel. 050 33 014 33
e-post: förnamn.efternamn@narc.fi

Ålands Emigrantinstitut:

verksamhetsledare **Eva Meyer**, Norra Esplanadg. 5, Mariehamn, tel. 13325 (kl. 12-16),
e-post: emi.inst@aland.net